

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Педагогічний факультет
Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

30 серпня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВА МАЙСТЕРНІСТЬ З МЕТОДИКОЮ
ВИКЛАДАННЯ ТА ХОРОВЕ ВИКОНАВСТВО**

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта

014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

2023-2024 навчальний рік

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Парфентьєва Ірина Петрівна, доцент кафедри музичного мистецтва, кандидат педагогічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри музичного мистецтва

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри
музичного мистецтва (Стріхар О.І.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 12	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	<i>Нормативна</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (доповідь)	Спеціальність <u>014 Середня освіта</u>	Семестр	
		І-й	ІІ-й
Загальна кількість годин - 360 год.	<u>014.13 Середня освіта (музичне мистецтво)</u>	<i>лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 120 год. самостійної роботи студента – 240 год.	Ступінь <u>магістр</u>	10 год.	-
		Практичні, семінарські	
		70 год.	20 год.
		індивідуальні	
		10 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		180 год.	60 год.
		Вид контролю: залік І сем., залік ІІ сем.	

Мова навчання - українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 360 год.: 120 год. – аудиторні заняття, 240 год. – самостійна робота (30% /70 %).

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>заочна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 12	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	<i>Нормативна</i>	
	Спеціальність <u>014 Середня освіта</u>		
Індивідуальне науково-дослідне завдання (доповідь)	<u>014.13 Середня освіта (музичне мистецтво)</u>	Семестр	
Загальна кількість годин - 360 год.		I-й	II-й
		<i>лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 50 год. самостійної роботи студента – 310 год.	<u>Ступінь магістр</u>	8 год.	-
		Практичні, семінарські	
		28 год.	6 год.
		індивідуальні	
		4 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		230 год.	80 год.
		Вид контролю: залік I сем. залік II сем.	

Мова навчання - українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 360 год.: 50 год. – аудиторні заняття, 310 год. – самостійна робота (20% /80 %).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу - виховання висококваліфікованого фахівця, творчо розвиненої особистості педагога-диригента, здатного вирішувати важливі завдання музичного виховання в такому виді діяльності як хоровий спів; формування необхідних фахових компетентностей для організації та проведення вокально-хорової роботи під час уроку музичного мистецтва та в позакласній роботі, досконале володіння прийомами практичної професійної діяльності.

Завдання курсу:

- виховання у студентів любові до диригентської діяльності, хорового мистецтва;
- формування музично-естетичних смаків та високих моральних якостей засобами хорової музики;
- засвоєння диригентсько-хорових компетентностей необхідних для проведення практичної роботи з хором;
- розвиток музичних здібностей (слуху, відчуття ладу, ритму, пам'яті, музичного й творчого мислення);
- формування навичок самостійної роботи над партитурою (спів партій, акордів, виконання хорової партитури на фортепіано, вміння передати зміст твору та його виконавську інтерпретацію засобами диригентської техніки, слова, міміки, усний та письмовий аналіз твору);
- опанування методиками навчання з дисциплін диригентсько-хорового циклу;
- ознайомлення з організаційними та методичними основами роботи з хором (організація хору та хорових занять, вироблення вокально-хорової техніки, елементів хорового звучання, музично-теоретичне навчання учасників хору, виконавська діяльність хору);
- вивчення кращих зразків української, зарубіжної хорової літератури, народнопісенної творчості, пісень, що написані для дітей;
- виховання творчої, гуманної індивідуальності.

Передумови для вивчення дисципліни: Засвоєння навчального курсу «Диригентсько-хорова майстерність з методикою викладання та хорове виконавство» передбачає інтеграцію комплексу дисциплін диригентсько-хорового циклу «Хорове диригування», «Хоровий клас», «Хорознавство», «Сольний спів», «Інструментальне виконавство з методикою його викладання», додатковий музичний інструмент, постановка дитячого музичного спектаклю, інтегрований курс «Мистецтво», «Музично-теоретичні дисципліни», педагогіка, психологія, що в сукупності сприяє відтворенню цілісної програми підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва. Навчальна дисципліна складається з 7-ми кредитів.

Очікувані результати навчання: (відповідно до ОПП)

- Знає музичну термінологію, розуміє основні концепції та системи музично-педагогічних наук.
- Знає сучасні теоретичні основи музики, педагогіки мистецтва, технології викладання фахових дисциплін.
- Демонструє критичне ставлення до світоглядних теорій у процесі розв'язання соціальних і мистецько-професійних завдань.
- Демонструє вміння вирішувати музично-педагогічні проблеми, оригінальність і гнучкість творчого мислення у процесі конструювання, інтерпретації та реалізації музично-педагогічних ситуацій .
- Має навички знаходження, обробки та аналізу інформації з різних джерел (передусім – за допомогою цифрових технологій).
- Розуміє значущість культури і мистецтва для виховання і розвитку особистості учня, студента, цінує полікультурність світу і здатний керуватися у своїй діяльності сучасними принципами полікультурної толерантності, діалогу і співробітництва.

Згідно з вимогами ОПП студент оволодіває такими **компетентностями:**

I. Загальнопредметні:

- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

II. Фахові:

- Вміння виявляти музикальність, виконавські (інструментальні, вокально-хорові, диригентські), інтерпретаційні, артистичні уміння, виконавську надійність учителя музичного мистецтва.
- Здатність застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження для підвищення ефективності мистецько-педагогічної діяльності.
- Здатність відчувати і демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення і художньо-педагогічне тлумачення змісту і смислу творів мистецтва.
- Здатність формувати в учнів предметні (спеціальні) компетентності.
- Бути готовим здійснювати аналіз конкретних хорових творів з точки зору їх жанрово-стильових ознак, музичної форми, мовновиражальних засобів, технічних труднощів.
- Здатність систематизувати накопичений музичний досвід; базові уявлення про закономірності та явища хорового мистецтва, способи їх пояснення на методичному рівні.
- Бути готовим до саморозвитку, підвищенню кваліфікації та майстерності.

Курс дисципліни здійснюється у формі лекційних, практичних, індивідуальних занять. Перші з них присвячені переважно розгляду теоретичних проблем викладання, другі – їх практичному вивченню і рішенню у процесі навчання. Самостійні види занять: аналіз репертуару, реферування научної й методичної літератури, складання документації різних видів, у тому числі репертуарних планів в залежності від рівня розвитку студентів, «моделювання» процесу занять, складання плану-конспекту, відвідування занять викладачів кафедри музичного мистецтва.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Розвиток українського диригентського мистецтва та хорової освіти

Тема 1. Зміст хорової освіти.

Тема 2. Форми і методи викладання лекційних курсів.

Тема 3. Методики викладання хорового співу.

Кредит 2. Сучасний стан диригентського виконавства

Тема 1. Сучасна концепція диригування.

Тема 2. Основні завдання диригентської діяльності. Професійні функції хорового диригента.

Тема 3. Методи організації роботи хорового класу.

Кредит 3. Поліфонічність диригентської діяльності (диригент – інтерпретатор, вихователь, педагог, актор, режисер тощо).

Тема 1. Музичні здібності, емоційно – вольові якості.

Тема 2. Рівень музичної підготовки, необхідний для діяльності диригента.

Тема 3. Засоби спілкування диригента з колективом виконавців (слово, спів, гра та диригування).

Кредит 4. Методика викладання дисципліни «Хорове виконавство»

Тема 1. Предметні характеристики навчальної дисципліни «Хорове виконавство».

Тема 2. Зміст навчальної дисципліни «Хорове виконавство».

Тема 3. Навчально-організаційні засади діяльності студентів у хоровому класі.

Кредит 5. Поглиблення знань основ техніки диригування.

Тема 1. Фази диригентського жесту. Активні і пасивні жести та їх використання. Амплітуда жесту. Віддача жесту.

Тема 2. Складні розміри. Несиметричні розміри. Поліметрія та поліритмія у тактуванні.

Тема 3. Технічна робота над хоровою партитурою.

Кредит 6. Методичні прийоми роботи над музичною тканиною хорового твору.

Тема 1. Робота над музично-теоретичним дослідженням хорового твору. План розгорнутого аналізу хорового твору.

Тема 2. Забезпечення розвитку диригентських вмінь. Вдосконалення знань з теоретичних дисциплін.

Тема 3. Методична робота над хоровою партитурою.

Кредит 7. Удосконалення виконавсько-зображувальної техніки диригування.

Тема 1. Диригування творів крупної форми.

Тема 2. Прийоми диригування поліфонічних творів.

Тема 3. Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.

Кредит 8. Ознайомлення з організаційними та методичними прийомами роботи з хоровим колективом.

Тема 1. Виховання особистості вчителя музичного мистецтва.

Тема 2. Підготовка до заліку, екзамену, творчих виступів.

Тема 3. Методична робота над програмними творами.

Кредит 9. Сучасні педагогічні технології навчання з дисциплін диригентсько-хорового циклу.

Тема 1. Формування хормейстерських компетентностей в класі хорового диригування. Модель диригентсько-хорової діяльності студента.

Тема 2. Підготовка до практичної роботи з хором. Методи формування стрижневих хормейстерських умінь.

Тема 3. Практична робота над хоровими творами.

Кредит 10 . Удосконалення фахових компетентностей для практичної роботи з хором.

Тема 1. Вокальна культура хорового колективу

Тема 2. Компоненти хорової звучності

Тема 3. Удосконалення техніки диригування.

Кредит 11. Формування майбутнього фахівця.

Тема 1. Патріотичне виховання майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з дисциплін диригентсько-хорового циклу.

Тема 2. Робота над музично-теоретичним втіленням хорового твору на сцені.

Тема 3. Інтеграція мистецтв у роботі над сценічним виконанням хорового твору.

Кредит 12. Творчість як елемент самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва.

Тема 1. Розвиток музично-творчих здібностей майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі підготовки їх до практичної діяльності.

Тема 2. Забезпечення інтелектуального росту в процесі хорової діяльності.

Тема 3. Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.

**4. Структура навчальної дисципліни
Денна форма навчання**

Назви кредитів і тем	К-ть годин				
	усьо го	л	ін	пр.	с/р
Кредит 1. Розвиток українського диригентського мистецтва та хорової освіти					
<i>Тема 1.</i> Зміст хорової освіти.	8	2			6
<i>Тема 2.</i> Форми і методи викладання лекційних курсів.	10	2		4	4
<i>Тема 3.</i> Методики викладання хорового співу.	12			4	8
Усього:	30	4		8	18
Кредит 2. Сучасний стан диригентського виконавства					
<i>Тема 1.</i> Сучасна концепція диригування.	11	2		2	7
<i>Тема 2.</i> Основні завдання диригентської діяльності. Професійні функції хорового диригента.	10			2	8
хорового класу					
<i>Тема 3.</i> Методи організації роботи хорового класу	9			2	7
Усього:	30	2		6	22
Кредит 3. Поліфонічність диригентської діяльності (диригент – інтерпретатор, вихователь, педагог, актор, режисер тощо).					
<i>Тема 1.</i> Музичні здібності, емоційно – вольові якості.	10			2	8
<i>Тема 2.</i> Рівень музичної підготовки, необхідний для діяльності диригента.	10			2	8
<i>Тема 3.</i> Засоби спілкування диригента з колективом виконавців (слово, спів, гра та диригування).	10			2	8
Усього:	30			6	24
Кредит 4. Методика викладання дисципліни «Хорове виконавство»					
<i>Тема 1.</i> Предметні характеристики навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	11	2		2	7
<i>Тема 2.</i> Зміст навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	10	2		2	6
<i>Тема 3.</i> Навчально-організаційні засади діяльності студентів у хоровому класі.	9			2	7
Усього:	30	4		6	20

Кредит 5. Поглиблення знань основ техніки диригування.					
<i>Тема 1.</i> Фази диригентського жесту. Активні і пасивні жести та їх використання. Амплітуда жесту. Віддача жесту.	10		2	3	5
<i>Тема 2.</i> Складні розміри. Несиметричні розміри. Поліметрія та поліритмія у тактуванні.	10		2	3	5
<i>Тема 3.</i> Технічна робота над хоровою партитурою.	10		1	2	7
Усього:	30		5	8	17
Кредит 6. Методичні прийоми роботи над музичною тканиною хорового твору.					
<i>Тема 1.</i> Робота над музично-теоретичним дослідженням хорового твору. План розгорнутого аналізу хорового твору.	11			3	8
<i>Тема 2.</i> Забезпечення розвитку диригентських вмінь. Вдосконалення знань з теоретичних дисциплін.	10			2	8
<i>Тема 3.</i> Методична робота над хоровою партитурою.	9			4	5
Усього:	30			9	21
Кредит 7. Удосконалення виконавсько-зображувальної техніки диригування.					
<i>Тема 1.</i> Диригування творів крупної форми.			2	4	6
<i>Тема 2.</i> Прийоми диригування поліфонічних творів.			3	3	6
<i>Тема 3.</i> Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.				2	4
Усього:	30		5	9	16
Кредит 8. Ознайомлення з організаційними та методичними прийомами роботи з хоровим колективом.					
<i>Тема 1.</i> Виховання особистості вчителя музичного мистецтва.	6			2	4
<i>Тема 2.</i> Підготовка до заліку, екзамену, творчих виступів.	12			2	10
<i>Тема 3.</i> Методична робота над програмними творами.	12			2	10
Усього:	30			6	24
Кредит 9. Сучасні педагогічні технології навчання з дисциплін диригентсько-хорового циклу.					
<i>Тема 1.</i> Формування хормейстерських умінь у класі хорового диригування. Модель диригентсько-хорової діяльності студента.	9			2	7
<i>Тема 2.</i> Підготовка до практичної роботи з хором. Методи формування стрижневих хормейстерських умінь.	10			3	7
<i>Тема 3.</i> Практична робота над хоровими творами.	11			4	7
Усього:	30			9	21
Кредит 10 . Удосконалення фахових компетентностей для практичної роботи з хором.					
<i>Тема 1.</i> Вокальна культура хорового колективу				2	2
<i>Тема 2.</i> Компоненти хорової звучності				4	4
<i>Тема 3.</i> Удосконалення техніки диригування.			6	4	8
Усього:	30		6	10	14

Кредит 11. Формування майбутнього фахівця.					
<i>Тема 1.</i> Патріотичне виховання майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з дисциплін диригентсько-хорового циклу.	9		2	2	5
<i>Тема 2.</i> Робота над музично-теоретичним втіленням хорового твору на сцені.	10			2	8
<i>Тема 3.</i> Інтеграція мистецтв у роботі над сценічним виконанням хорового твору.	11			3	8
Усього:	30		2	7	21
Кредит 12. Творчість як елемент самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва					
<i>Тема 1.</i> Розвиток музично-творчих здібностей майбутніх вчителів	9			2	7
<i>Тема 2.</i> Забезпечення інтелектуального росту в процесі хорової діяльності.	9			2	7
<i>Тема 3.</i> Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.	12		2	2	8
Усього:	30		2	6	22
Усього годин:	360	10	20	90	240

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	К-ть годин				
	усього	л	ін	пр.	с/р
Кредит 1. Розвиток українського диригентського мистецтва та хорової освіти					
<i>Тема 1.</i> Зміст хорової освіти.	10	2			8
<i>Тема 2.</i> Форми і методи викладання лекційних курсів.	10	2			8
<i>Тема 3.</i> Методики викладання хорового співу.	10			2	8
Усього:	30	4		2	24
Кредит 2. Сучасний стан диригентського виконавства					
<i>Тема 1.</i> Сучасна концепція диригування.	9	2			7
<i>Тема 2.</i> Основні завдання диригентської діяльності. Професійні функції хорового диригента.	10			1	9
<i>Тема 3.</i> Методи організації роботи хорового класу	11			2	9
Усього:	30	2		3	25
Кредит 3. Поліфонічність диригентської діяльності (диригент – інтерпретатор, вихователь, педагог, актор, режисер тощо).					
<i>Тема 1.</i> Музичні здібності, емоційно – вольові якості.	9			1	8
<i>Тема 2.</i> Рівень музичної підготовки, необхідний для діяльності диригента.	9			1	8
<i>Тема 3.</i> Засоби спілкування диригента з колективом виконавців (слово, спів, гра та диригування).	12			2	10
Усього:	30			4	26
Кредит 4. Методика викладання дисципліни «Хорове виконавство»					
<i>Тема 1.</i> Предметні характеристики навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	11	2		1	8
<i>Тема 2.</i> Зміст навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	9			1	8
<i>Тема 3.</i> Навчально-організаційні засади діяльності студентів у хоровому класі.	10			1	9
Усього:	30	2		3	25
Кредит 5. Поглиблення знань основ техніки диригування.					
<i>Тема 1.</i> Фази диригентського жесту. Активні і пасивні жести та їх використання. Амплітуда жесту. Віддача жесту.	11		1	2	8
<i>Тема 2.</i> Складні розміри. Несиметричні розміри. Поліметрія та поліритмія у тактуванні.	11		1	2	8
<i>Тема 3.</i> Технічна робота над хоровою партитурою.	8				8
Усього:	30		2	4	24

Кредит 6. Методичні прийоми роботи над музичною тканиною хорового твору.					
<i>Тема 1.</i> Робота над музично-теоретичним дослідженням хорового твору. План розгорнутого аналізу хорового твору.	11			1	10
<i>Тема 2.</i> Забезпечення розвитку диригентських вмінь. Вдосконалення знань з теоретичних дисциплін.	8				8
<i>Тема 3.</i> Методична робота над хоровою партитурою.	11			2	9
Усього:	30			3	27
Кредит 7. Удосконалення виконавсько-зображувальної техніки диригування.					
<i>Тема 1.</i> Диригування творів крупної форми.	11		1	1	9
<i>Тема 2.</i> Прийоми диригування поліфонічних творів.	11		1	1	9
<i>Тема 3.</i> Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.	8			2	6
Усього:	30		2	4	24
Кредит 8. Ознайомлення з організаційними та методичними прийомами роботи з хоровим колективом.					
<i>Тема 1.</i> Виховання особистості вчителя музичного мистецтва.	5				5
<i>Тема 2.</i> Підготовка до заліку, творчих виступів.	11				11
<i>Тема 3.</i> Методична робота над програмними творами.	14			2	12
Усього:	30			2	28
Кредит 9. Сучасні педагогічні технології навчання з дисциплін диригентсько-хорового циклу.					
<i>Тема 1.</i> Формування хормейстерських умінь у класі хорового диригування. Модель диригентсько-хорової діяльності студента.	10				10
<i>Тема 2.</i> Підготовка до практичної роботи з хором. Методи формування стрижневих хормейстерських умінь.	11			1	10
<i>Тема 3.</i> Практична робота над хоровими творами.	9			2	7
Усього:	30			3	27
Кредит 10 . Удосконалення фахових компетентностей для практичної роботи з хором.					
<i>Тема 1.</i> Вокальна культура хорового колективу				1	6
<i>Тема 2.</i> Компоненти хорової звучності				1	8
<i>Тема 3.</i> Удосконалення техніки диригування.			4		10
Усього:	30		4	2	24
Кредит 11. Формування майбутнього фахівця.					
<i>Тема 1.</i> Патріотичне виховання майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з дисциплін диригентсько-хорового циклу.	7				7
<i>Тема 2.</i> Робота над музично-теоретичним втіленням хорового твору на сцені.	11			1	10
<i>Тема 3.</i> Інтеграція мистецтв у роботі над сценічним виконанням хорового твору.	12			1	11

Усього:	30			2	28
Кредит 12. Творчість як елемент самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва					
<i>Тема 1.</i> Розвиток музично-творчих здібностей майбутніх вчителів	9				9
<i>Тема 2.</i> Забезпечення інтелектуального росту в процесі хорової діяльності.	9				9
<i>Тема 3.</i> Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.	12			2	10
Усього:	30			2	28
Усього годин:	360	8	8	34	310

**5. Теми лекційних занять
Денна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	кількість годин
1.	Кредит 1. Розвиток українського диригентського мистецтва та хорової освіти	
	<i>Тема 1.</i> Зміст хорової освіти.	2
	<i>Тема 2.</i> Форми і методи викладання лекційних курсів.	2
2.	Кредит 2. Сучасний стан диригентського виконавства	
	<i>Тема 1.</i> Сучасна концепція диригування.	2
3.	Кредит 4. Методика викладання дисципліни «Хорове виконавство»	
	<i>Тема 1.</i> Предметні характеристики навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	2
	<i>Тема 2.</i> Зміст навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	2
	Усього годин:	10 год.

**Теми лекційних занять
Заочна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	кількість годин
1.	Кредит 1. Розвиток українського диригентського мистецтва та хорової освіти	
	<i>Тема 1.</i> Зміст хорової освіти.	2
	<i>Тема 2.</i> Форми і методи викладання лекційних курсів.	2
2.	Кредит 2. Сучасний стан диригентського виконавства	
	<i>Тема 1.</i> Сучасна концепція диригування.	2
3.	Кредит 4. Методика викладання дисципліни «Хорове виконавство»	
	<i>Тема 1.</i> Предметні характеристики навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	2

Усього годин:

8 год.

**6. Теми практичних занять
Денна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Кредит 1. Розвиток українського диригентського мистецтва та хорової освіти	8
	<i>Тема 2.</i> Форми і методи викладання лекційних курсів.	4
	<i>Тема 3.</i> Методики викладання хорового співу.	4
2.	Кредит 2. Сучасний стан диригентського виконавства	6
	<i>Тема 1.</i> Сучасна концепція диригування.	2
	<i>Тема 2.</i> Основні завдання диригентської діяльності. Професійні функції хорового диригента.	2
	<i>Тема 3.</i> Методи організації роботи хорового класу	2
3.	Кредит 3. Поліфонічність диригентської діяльності (диригент – інтерпретатор, вихователь, педагог, актор, режисер тощо).	6
	<i>Тема 1.</i> Музичні здібності, емоційно – вольові якості.	2
	<i>Тема 2.</i> Рівень музичної підготовки, необхідний для діяльності диригента.	2
	<i>Тема 3.</i> Засоби спілкування диригента з колективом виконавців (слово, спів, гра та диригування).	2
4.	Кредит 4. Методика викладання дисципліни «Хорове виконавство»	6
	<i>Тема 1.</i> Предметні характеристики навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	2
	<i>Тема 2.</i> Зміст навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	2
	<i>Тема 3.</i> Навчально-організаційні засади діяльності студентів у хоровому класі.	2
5.	Кредит 5. Поглиблення знань основ техніки диригування.	8
	<i>Тема 1.</i> Фази диригентського жесту. Активні і пасивні жести та їх використання. Амплітуда жесту. Віддача жесту.	3
	<i>Тема 2.</i> Складні розміри. Несиметричні розміри. Поліметрія та поліритмія у тактуванні.	3
	<i>Тема 3.</i> Технічна робота над хоровою партитурою.	2
6.	Кредит 6. Методичні прийоми роботи над музичною тканиною хорового твору.	9
	<i>Тема 1.</i> Робота над музично-теоретичним дослідженням хорового твору. План розгорнутого аналізу хорового твору.	3
	<i>Тема 2.</i> Забезпечення розвитку диригентських вмінь. Вдосконалення знань з теоретичних дисциплін.	2

	<i>Тема 3.</i> Методична робота над хоровою партитурою.	4
	Кредит 7. Удосконалення виконавсько-зображувальної техніки диригування.	
	<i>Тема 1.</i> Диригування творів крупної форми.	4
	<i>Тема 2.</i> Прийоми диригування поліфонічних творів.	3
	<i>Тема 3.</i> Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.	2
	Усього:	9
8.	Кредит 8. Ознайомлення з організаційними та методичними прийомами роботи з хоровим колективом.	6
	<i>Тема 1.</i> Виховання особистості вчителя музичного мистецтва.	2
	<i>Тема 2.</i> Підготовка до заліку, екзамену, творчих виступів.	2
	<i>Тема 3.</i> Методична робота над програмними творами.	2
9.	Кредит 9. Сучасні педагогічні технології навчання з дисциплін диригентсько-хорового циклу.	9
	<i>Тема 1.</i> Формування хормейстерських умінь у класі хорового диригування. Модель диригентсько-хорової діяльності студента.	2
	<i>Тема 2.</i> Підготовка до практичної роботи з хором. Методи формування стрижневих хормейстерських умінь.	3
	<i>Тема 3.</i> Практична робота над хоровими творами.	4
10.	Кредит 10 . Удосконалення фахових компетентностей для практичної роботи з хором.	10
	<i>Тема 1.</i> Вокальна культура хорового колективу	2
	<i>Тема 2.</i> Компоненти хорової звучності	4
	<i>Тема 3.</i> Удосконалення техніки диригування.	4
11.	Кредит 11. Формування майбутнього фахівця.	7
	<i>Тема 1.</i> Патріотичне виховання майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з дисциплін диригентсько-хорового циклу.	2
	<i>Тема 2.</i> Робота над музично-теоретичним втіленням хорового твору на сцені.	2
	<i>Тема 3.</i> Інтеграція мистецтв у роботі над сценічним виконанням хорового твору.	3
12.	Кредит 12. Творчість як елемент самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва	6
	<i>Тема 1.</i> Розвиток музично-творчих здібностей майбутніх вчителів	2
	<i>Тема 2.</i> Забезпечення інтелектуального росту в процесі хорової діяльності.	2
	<i>Тема 3.</i> Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.	2

Всього: 90 год.

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Кредит 1. Розвиток українського диригентського мистецтва та хорової освіти	2
	<i>Тема 3.</i> Методики викладання хорового співу.	2
2.	Кредит 2. Сучасний стан диригентського виконавства	3
	<i>Тема 2.</i> Основні завдання диригентської діяльності. Професійні функції хорового диригента.	1
	<i>Тема 3.</i> Методи організації роботи хорового класу	2
3.	Кредит 3. Поліфонічність диригентської діяльності (диригент – інтерпретатор, вихователь, педагог, актор, режисер тощо).	4
	<i>Тема 1.</i> Музичні здібності, емоційно – вольові якості.	1
	<i>Тема 2.</i> Рівень музичної підготовки, необхідний для діяльності диригента.	1
	<i>Тема 3.</i> Засоби спілкування диригента з колективом виконавців (слово, спів, гра та диригування).	2
4.	Кредит 4. Методика викладання дисципліни «Хорове виконавство»	3
	<i>Тема 1.</i> Предметні характеристики навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	1
	<i>Тема 2.</i> Зміст навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	1
	<i>Тема 3.</i> Навчально-організаційні засади діяльності студентів у хоровому класі.	1
5.	Кредит 5. Поглиблення знань основ техніки диригування.	4
	<i>Тема 1.</i> Фази диригентського жесту. Активні і пасивні жести та їх використання. Амплітуда жесту. Віддача жесту.	2
	<i>Тема 2.</i> Складні розміри. Несиметричні розміри. Поліметрія та поліритмія у тактуванні.	2
6.	Кредит 6. Методичні прийоми роботи над музичною тканиною хорового твору.	3
	<i>Тема 1.</i> Робота над музично-теоретичним дослідженням хорового твору. План розгорнутого аналізу хорового твору.	1
	<i>Тема 3.</i> Методична робота над хоровою партитурою.	2
7.	Кредит 7. Удосконалення виконавсько-зображувальної техніки диригування.	4
	<i>Тема 1.</i> Диригування творів крупної форми.	1
	<i>Тема 2.</i> Прийоми диригування поліфонічних творів.	1

	<i>Тема 3.</i> Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.	2
8.	Кредит 8. Ознайомлення з організаційними та методичними прийомами роботи з хоровим колективом.	2
	<i>Тема 3.</i> Методична робота над програмними творами.	2
9.	Кредит 9. Сучасні педагогічні технології навчання з дисциплін диригентсько-хорового циклу.	3
	<i>Тема 2.</i> Підготовка до практичної роботи з хором. Методи формування стрижневих хормейстерських умінь.	1
	<i>Тема 3.</i> Практична робота над хоровими творами.	2
10.	Кредит 10 . Удосконалення фахових компетентностей для практичної роботи з хором.	2
	<i>Тема 1.</i> Вокальна культура хорового колективу	1
	<i>Тема 2.</i> Компоненти хорової звучності	1
11.	Кредит 11. Формування майбутнього фахівця.	2
	<i>Тема 2.</i> Робота над музично-теоретичним втіленням хорового твору на сцені.	1
	<i>Тема 3.</i> Інтеграція мистецтв у роботі над сценічним виконанням хорового твору.	1
12.	Кредит 12. Творчість як елемент самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва	2
	<i>Тема 3.</i> Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.	2
	Разом	34 г.

**7. Теми самостійних занять
Денна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<i>Тема 1.</i> Зміст хорової освіти	6
	<i>Тема 2.</i> Форми і методи викладання лекційних курсів.	4
	<i>Тема 3.</i> Методики викладання хорового співу.	8
	<i>Тема 1.</i> Сучасна концепція диригування.	7
	<i>Тема 2.</i> Основні завдання диригентської діяльності. Професійні функції хорового диригента.	7
	<i>Тема 3.</i> Методи організації роботи хорового класу	2
	<i>Тема 1.</i> Музичні здібності, емоційно – вольові якості.	8
	<i>Тема 2.</i> Рівень музичної підготовки, необхідний для діяльності диригента.	8
	<i>Тема 3.</i> Засоби спілкування диригента з колективом виконавців (слово, спів, гра	8

	та диригування).	
	Тема 1. Предметні характеристики навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	7
	Тема 2. Зміст навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	6
	Тема 3. Навчально-організаційні засади діяльності студентів у хоровому класі.	7
	Тема 1. Фази диригентського жесту. Активні і пасивні жести та їх використання. Амплітуда жесту. Віддача жесту.	5
	Тема 2. Складні розміри. Несиметричні розміри. Поліметрія та поліритмія у тактуванні.	5
	Тема 3. Технічна робота над хоровою партитурою.	7
	Тема 1. Робота над музично-теоретичним дослідженням хорового твору. План розгорнутого аналізу хорового твору.	8
	Тема 2. Забезпечення розвитку диригентських вмінь. Вдосконалення знань з теоретичних дисциплін.	8
	Тема 3. Методична робота над хоровою партитурою.	5
	Тема 1. Диригування творів крупної форми.	6
	Тема 2. Прийоми диригування поліфонічних творів.	6
	Тема 3. Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.	4
	Тема 1. Виховання особистості вчителя музичного мистецтва.	4
	Тема 2. Підготовка до заліку, екзамену, творчих виступів.	10
	Тема 3. Методична робота над програмними творами.	10
	Тема 1. Формування хормейстерських умінь у класі хорового диригування. Модель диригентсько-хорової діяльності студента.	7
	Тема 2. Підготовка до практичної роботи з хором. Методи формування стрижневих хормейстерських умінь.	7
	Тема 3. Практична робота над хоровими творами.	7
	Тема 1. Вокальна культура хорового колективу	2
	Тема 2. Компоненти хорової звучності	4
	Тема 3. Удосконалення техніки диригування.	8
	Тема 1. Патріотичне виховання майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з дисциплін диригентсько-хорового циклу.	10
	Тема 2. Робота над музично-теоретичним втіленням хорового твору на сцені.	11
	Тема 3. Інтеграція мистецтв у роботі над сценічним виконанням хорового твору.	8
	Тема 1. Розвиток музично-творчих здібностей майбутніх вчителів	7
	Тема 2. Забезпечення інтелектуального росту в процесі хорової діяльності.	7
	Тема 3. Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.	8
	Разом:	240

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<i>Тема 1.</i> Зміст хорової освіти	8
	<i>Тема 2.</i> Форми і методи викладання лекційних курсів.	8
	<i>Тема 3.</i> Методики викладання хорового співу.	8
	<i>Тема 1.</i> Сучасна концепція диригування.	7
	<i>Тема 2.</i> Основні завдання диригентської діяльності. Професійні функції хорового диригента.	9
	<i>Тема 3.</i> Методи організації роботи хорового класу	9
	<i>Тема 1.</i> Музичні здібності, емоційно – вольові якості.	8
	<i>Тема 2.</i> Рівень музичної підготовки, необхідний для діяльності диригента.	8
	<i>Тема 3.</i> Засоби спілкування диригента з колективом виконавців (слово, спів, гра та диригування).	10
	<i>Тема 1.</i> Предметні характеристики навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	8
	<i>Тема 2.</i> Зміст навчальної дисципліни «Хорове виконавство».	8
	<i>Тема 3.</i> Навчально-організаційні засади діяльності студентів у хоровому класі.	9
	<i>Тема 1.</i> Фази диригентського жесту. Активні і пасивні жести та їх використання. Амплітуда жесту. Віддача жесту.	8
	<i>Тема 2.</i> Складні розміри. Несиметричні розміри. Поліметрія та поліритмія у тактуванні.	8
	<i>Тема 3.</i> Технічна робота над хоровою партитурою.	8
	<i>Тема 1.</i> Робота над музично-теоретичним дослідженням хорового твору. План розгорнутого аналізу хорового твору.	10
	<i>Тема 2.</i> Забезпечення розвитку диригентських вмінь. Вдосконалення знань з теоретичних дисциплін.	8
	<i>Тема 3.</i> Методична робота над хоровою партитурою.	9
	<i>Тема 1.</i> Диригування творів крупної форми.	9
	<i>Тема 2.</i> Прийоми диригування поліфонічних творів.	9
	<i>Тема 3.</i> Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.	6
	<i>Тема 1.</i> Виховання особистості вчителя музичного мистецтва.	5
	<i>Тема 2.</i> Підготовка до заліку, екзамену, творчих виступів.	11
	<i>Тема 3.</i> Методична робота над програмними творами.	12
	<i>Тема 1.</i> Формування хормейстерських умінь у класі хорового диригування. Модель диригентсько-хорової діяльності студента.	10
	<i>Тема 2.</i> Підготовка до практичної роботи з хором. Методи формування стрижневих хормейстерських умінь.	10

	<i>Тема 3.</i> Практична робота над хоровими творами.	7
	<i>Тема 1.</i> Вокальна культура хорового колективу	6
	<i>Тема 2.</i> Компоненти хорової звучності	8
	<i>Тема 3.</i> Удосконалення техніки диригування.	10
	<i>Тема 1.</i> Патріотичне виховання майбутнього вчителя музичного мистецтва на заняттях з дисциплін диригентсько-хорового циклу.	7
	<i>Тема 2.</i> Робота над музично-теоретичним втіленням хорового твору на сцені.	10
	<i>Тема 3.</i> Інтеграція мистецтв у роботі над сценічним виконанням хорового твору.	11
	<i>Тема 1.</i> Розвиток музично-творчих здібностей майбутніх вчителів	9
	<i>Тема 2.</i> Забезпечення інтелектуального росту в процесі хорової діяльності.	9
	<i>Тема 3.</i> Художньо-виконавська робота над хоровою партитурою.	10
	Разом:	310

8. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів :

I – підготовка та захист контрольних робіт;

II – підготовка доповіді з висвітленням проблем з мистецтва; підготовка тренінгу з використанням креато-арт технологій.

Підготовка та захист контрольної роботи:

I.

- скласти декілька варіантів індивідуальних планів студентів на основі репертуарних вимог програм з «Вокально-хорового виконавства з методикою викладання» (Хорове диригування), «Диригентсько-хорової майстерності з методикою викладання»;
- скласти декілька планів індивідуальних, лекційних та практичних занять з дисциплін «Вокально-хорове виконавство з методикою викладання», «Диригентсько-хорова майстерність з методикою викладання» з використанням різних схем побудов уроків;
- проаналізувати 2-3 хорових програмних твори
- зробити педагогічний аналіз 1-2 програмних хорових творів
- визначити проблеми (виконавські) при інтерпретації української хорової музики минулого та сучасності (за вибором студентів)

II.

- сучасні методики викладання хорового диригування;
- етапи роботи над хоровим твором;
- виконавська техніка як засіб для втілення художнього образу хорового твору;
- методи роботи над поліфонічними творами;
- специфіка роботи над творами великої форми;
- педагогічна діяльність представників Одеської хорової школи

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів аналізувати наукову та методичну літературу з питань методики й технології викладання диригентсько-хорових дисциплін, а також нотні тексти хорових творів українських композиторів щодо систематизація знань в галузі музичної педагогіки та методики диригентсько-хорової підготовки, вивчення та практичного засвоєння методичних поглядів видатних диригентів-педагогів, оволодіння принципами роботи над хоровими творами різних минулого і сьогодення.

9.Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64		
E	50-54	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
FX	35-49		
F	0-34	2 (незадовільно)	Не зараховано
		2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю.

Комплексна діагностика компетентностей студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань.

Поточний контроль з дисципліни «Диригентсько-хорова майстерність з методикою викладання та хорове виконавство» здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і оцінюється сумою набраних балів. Поточний контроль має за мету - забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів, виховання у них постійного прагнення до самовдосконалення. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, тестового, письмового експрес-контролю або захисту роботи в кількості – одна робота на 1,5-2 кредита.

Основні принципи поточного контролю:

- перевірка якості засвоєння магістрантом теоретичного матеріалу;
- перевірка виконання практичного завдання;
- перевірка самостійно підготовлених доповідей;
- перевірка самостійно підготовленого практичного завдання.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку (за навчальним планом), передбаченого графіком навчального процесу в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою дисципліни. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння магістрантом програмового матеріалу кредитів.

Студенту виставляється:

Відмінно (90-100 балів) – відмінне виконання усіх форм практичної та самостійної робіт (лише з незначною кількістю помилок), усіх змістовних модулів, знання теоретичного

матеріалу та виконання практичних завдань на високому рівні.

Добре (80-89 балів) – виконання всіх завдань вище середнього рівня з кількома помилками.

Добре (65-79 балів) – в загальному плані велася правильна теоретична і практична робота, але була певна кількість грубих помилок.

Задовільно (55-64 балів) – робота проходила непогано, але зі значною кількістю недоліків.

Задовільно (50-54 бала) – виконання всіх форм роботи задовольняє мінімальні критерії.

Незадовільно (35-49 балів) – потрібно ще попрацювати перед тим, як отримувати позитивну оцінку. У разі отримання оцінки «незадовільно» магістрант має право на два перескладання: викладачу та комісії. Замість перескладання комісії магістрант може вибрати повторне вивчення дисципліни.

Незадовільно (0-34 бала) – у разі отримання оцінки «незадовільно» магістрант не має право на перескладання дисципліни, він може вибрати повторне вивчення дисципліни.

Оцінка «відмінно» - відповідь студента глибоко продумана, концептуальна; студент володіє професійною термінологією, орієнтується в особливостях виконавських інтерпретацій, національних шкіл, виконавських стилів. Аргументовано відповідає на додаткові питання;

Оцінка «Добре» - відповідь повна, переконлива, але можуть бути допущені одна - дві неточності, виправлений студентом по ходу відповіді.

Оцінка «Задовільно» - студент показує задовільні знання основних питань курсу, відповідь носить поверхневий характер; студент відчуває серйозні труднощі при спробі дати відповідь на додаткові питання.

Оцінка «Незадовільно» - відсутність основоположних знань.

Розподіл балів, які отримують магістранти

Поточне оцінювання та самостійна робота						КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
25	30	35	35	30	25	20	200/100*

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (реферати, доповіді), усне опитування, презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання.

При вивченні дисципліни «Диригентсько-хорова майстерність з методикою викладання та хорове виконавство» застосовуються наступні методи навчання:

пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод (пояснення, показ, прослуховування);

репродуктивний: викладач дає завдання, у процесі виконання якого магістранти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;

проблемного виконання: викладач формулює проблему і вирішує її, магістранти стежать за ходом творчого пошуку (магістрантам подається своєрідний еталон творчого мислення);

дослідницький: викладач ставить перед магістрантами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

12. Рекомендована література

Базова

1. Березін А. Диригент та хор. // Хорове мистецтво. К., 2015
2. Гаркуша Л. І., Економова О. С. Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до професійної діяльності: навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ спеціальності «Музичне мистецтво» / Людмила Іванівна Гаркуша, Ольга Серафимівна Економова ; Київський університет імені Бориса Грінченка, Інститут мистецтв. – К. : КУ імені Бориса Грінченка, 2016. – 160 с.
3. Доронюк В. Методика викладання диригування. – Івано-Франківськ, 2015. – 42 с.
4. Даруйте радість людям. Хорові твори для дітей різного віку та виконавських можливостей. Навчальний посібник / Упор. І.О. Зеленецька. – Кам'янець-Подільський: Абетка, 2017. – 168 с.
5. Дмитревський Г. Хорознавство та керівництво хором. М., 2017
6. Костенко Л. В., Шумська Л. Ю. Методика викладання хорового диригування : навчальний посібник, друге видання / Л. В. Костенко, Л. Ю. Шумська. – Ніжин : Видавництво НДУ, 2019. – 145 с.
7. Теряєва Л.А. Духовний розвиток майбутніх учителів музичного мистецтва на заняттях з хорового диригування/ Л.А. Теряєва // Духовність особистості в системі мистецької освіти: зб. пр. наук. шк. д-ра пед. наук, проф. О.М. Олексюк. Вип.2 / Київський ун-т ім. Б. Грінченка. – К : Київ. Ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 58-62 с
8. Формування готовності майбутніх вчителів до інноваційної діяльності: теорія і практика: Колективна монографія / Авт. кол.: О.І. Огієнко, Т.Г. Калюжна, Л.О. Мільто, Ю.Л. Радченко, К.В. Котун. К., 2016. - 258 с.
9. Хорові твори українських композиторів для жіночого та дитячого хору. Навчальний репертуарний посібник . 2-ге видання / Упор. І.О. Зеленецька. – Кам'янець-Подільський:Абетка, 2015. – 160 с.
10. Ярошевська Л.В. Професійна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва: навчально-методичний посібник / Л.В.Ярошевська, О.І.Стріхар.– Миколаїв: – «РАЛ поліграфія», 2016. – 337 с.

Допоміжна

1. Бондаренко А.В. Формування диригентських прийомів у майбутніх учителів музики в процесі професійної підготовки / А.В. Бондаренко // наукові записки. Серія: 128. Педагогіка. – 2013. - № 4. – С. 127-131.
2. Григор'єва В.В., Омельченко А.І. Хорове диригування: навчальний посібник для студентів ВНЗ / В.В. Григор'єва, А.І. Омельченко. – Бердянськ: Видавець БДПУ, 2015. – 218 с.
3. Дорофєєва В. Ю. Твори сучасних українських композиторів для дітей: концептуальний підхід / В. Ю. Дорофєєва // Імідж сучасного педагога. – 2018. – № 2 (179). – С. 70–72.
4. Живов В. Л. Хорове виконавство: Теорія. Методика. Практика [Текст]: навч. посібник для вузів / В. Л. Живов. – К., 2003. – 270 с.
5. Колеса М.Ф. Основи техніки диригування / М.Ф. Колеса. – К.: Музична Україна, 1980. – 206 с.
6. Олексюк О.М. Музична педагогіка: навч. посіб. / О.М.Олексюк. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. – 248 с.
7. Соколова А.В. Навчально-методичне забезпечення як складова диригентсько-хорової підготовки вчителів музичного мистецтва / А.В. Соколова // Педагогіка та психологія збірник наукових праць / за заг. Ред. Акад. Прокопенка І.Ф., проф. Золотухіної С.Т. – Харків: вид. ТОВ «Щедра садиба плюс», 2014. – Вип. 46. – С. 108-113.
8. Шаміна Л.В. Робота із самодіяльним хоровим колективом. / Л.В. Шаміна. – К., 2015.

9. Шумська Л.Ю. Хорове диригування: навчальний посібник / Л.Ю. Шумська. – Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 99 с.

13. Інформаційні ресурси:

1. Веб-середовище.
2. Навчальна література в бібліотеці:
 - 1) нотні збірки хорових творів;
 - 2) нотні збірки творів українських композиторів.

www.forumklassika.ru/forumdisplay.php?f=72

<http://nephelemusic.ru/forum/>

<http://www.rudolphsmusic.com/>

www.e-reading.org.ua/book.php?book=104929

<http://muzyka.net.ru/>

nlib.org.ua/ru/nlib/catalog

www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pspo/2007.../Valit_st.pdf

int-kon.org/konf042014/765-tkachova-n-p-formuvannya-dirigenskih-navichok-maybutnogo-vchitelya-muziki-pd-chas-pedagogichnoyi-praktiki-v-zagalnoosvitny-shkol.html

www.parafia.org.ua/biblioteka/kultura/spetsyfika-dyryhentskoji-interpretasiji-u-horovomu-vykonavstvi/

<http://www.questia.com/library/journal/1P3-3457126911/predictors-of-choral-directors-voice-handicap>.

www.tuning.unideusto.org/tuning